

Vedlegg 1: Egenskaper som har betydning for tilgjengelighet og universell utforming

EGENSKAPER				TILGJENGELIGHETSKRITERIER			
<p>Tabellen lister egenskapene som kartlegges gjennom Statens kartverks tilgjengelighetskartlegging for rullestolbrukere og svaksynte. I tilbudet bør det foreslås egnede registreringsmetoder for hver av egenskapene. Registreringsmetodene testes gjennom hovedoppdraget og status for hver av egenskapene dokumenteres for hvert linjeselement i gangnettet, på et utvalg av gangforbindelser.</p>				<p>Tabellen lister tilgjengelighetskrITERIER som brukes i Statens kartverks tilgjengelighetskartlegging. Oppdragsgiver ønsker videreutvikling av tabellen i opsjon 2.5.1. Tilgjengelig : oppfyller minstekrav til tilgjengelighet, for personer med nedsatt bevegelseevne (rullestol har vært den dimensjonerende faktoren). Delvis tilgjengelig : Oppfyller delvis minstekrav, men oppleves som vanskelig. Ikke tilgjengelig : Oppfyller ikke viktige minstekrav</p>			
EGENSKAP (Kilde: Statens kartverk)	AKTUELLE REGISTRERINGS- METODER (Forslag bør fremgå av tilbudet)	UNDERKATEGORIER (Kilde: Statens kartverk)	RELEVANS FOR UTVIKLING, FORVALTNING OG DRIFT	MANUELL RULLESTOL	ELEKTRISK RULLESTOL	SVAKSYNTE	KOMMENTAR
Bredde (vei)	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet		Når vi kjenner bredden på tilbudet kan vi tilpasse driftsroder og metoder og oppnå bedre sluttresultat.	Tilgjengelig: > 180 cm Delvis tilgjengelig: 140-179 cm Ikke tilgjengelig: < 140 cm	Tilgjengelig: > 180 cm Delvis tilgjengelig: 140 - 179 cm Ikke tilgjengelig: < 140 cm		Bredden har betydning for tilgjengelighet for personer med funksjonsnedsettelse, men det påvirker også tilgjengelighet for andre, for eksempel personer med barnevogn. Dette har betydning for hvilken bruk, funksjon og driftsstandard tilbudet skal ha.
Stigning uten hvileplass/repos (mindre bratt terreng)	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet	Trinnfrie Med trinn (høyde på trinn bør oppgis)	<p>Terrengendringer kan planlegges og utføres i forbindelse med større endringstiltak. Bratt terreng har også betydning for valg av driftsmetode.</p> <p>Der tilgjengelighetskrITERIERET ikke er mulig å realisere vil man likevel kunne jobbe med å øke graden av tilgjengelighet, f.eks ved å etablere repos, justere eventuell trinnhøyde, etablere varslere, skilte stigningsgrad osv.</p> <p>Resultat fra testkartlegging skal oppgis i grader og prosent %.</p>	Tilgjengelig: < 3,8° Delvis tilgjengelig: 3,9° - 4,9° Ikke tilgjengelig: > 4,9°			
Stigning i bratt terreng	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet	Trinnfrie Med trinn (høyde på trinn bør oppgis)	<p>Terrengendringer kan planlegges og utføres i forbindelse med større endringstiltak. Bratt terreng har også betydning for valg av driftsmetode.</p> <p>Der tilgjengelighetskrITERIERET ikke er mulig å realisere vil man likevel kunne jobbe med å øke graden av tilgjengelighet, f.eks ved å etablere repos, justere eventuell trinnhøyde, etablere varslere, skilte stigningsgrad osv.</p> <p>Resultat fra testkartleggingen skal oppgis i grader og prosent%.</p>	Maks. 5,7° (> 5 m krever hvileplass)	Tilgjengelig: < 10° Ikke tilgjengelig: > 10°		
Tverrfall	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet		Terrengendringer kan planlegges og utføres i forbindelse med større endringstiltak.	Tilgjengelig: < 1,2° Delvis tilgjengelig: 1,3° - 1,9° Ikke tilgjengelig: > 1,9°	Tilgjengelig: < 1,9° Delvis tilgjengelig: 2° - 3° Ikke tilgjengelig: > 3°		
Dekke – tilstand	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet	Tilstand som reduserer tilgjengelighet, må registreres	Kan bruke informasjon om dårlig dekke til å planlegge utbedringer.	Tilgjengelig: Jevnt Ikke tilgjengelig: Ujevnt (se kommentar)	Tilgjengelig: Jevnt Ikke tilgjengelig: Ujevnt (se kommentar)		Ujevnt = - Høydedifferens > 2,5 cm (ref. Norges Blindeforbund). - Sprekker > 1 cm (ref. Norges Blindeforbund).
Dekke – type	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet	Asfalt Brostein/polert brostein Smågatestein Stor gatestein Skifer Granitt Limt grus/maisdekke Grus (løs eller fast) Betong Tre	Kan se på en strekning i sin helhet, og gjøre vurdering på om en skal asfaltere eller gjøre andre tiltak for å bedre underlag for alle brukere.	Tilgjengelig: fast dekke Ikke tilgjengelig: løst dekke	Tilgjengelig: fast dekke Ikke tilgjengelig: løst dekke		
Nedsenket fortauskant ved gangfelt og naturlig krysningspunkt	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet		En strekning i sin helhet kan bli mer tilgjengelig. Kan etableres eller utbedres der det trengs.	Tilgjengelig: < 2,5 cm Ikke tilgjengelig: > 2,5 cm	Tilgjengelig: < 2,5 cm Delvis tilgjengelig: 2,6 - 10 cm Ikke tilgjengelig: > 10 cm		
Ledelinje - taktilitet	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet	Kunstige Naturlige Ikke funksjonell ledelinje må registreres	Kan etableres der det trengs.			Tilstede og oppfyller krav (se kommentar) Tilstede, men oppfyller ikke krav Ikke tilstede	Høyden på ribbene skal være 5 (+/- 1) millimeter høyere enn gateoverflaten rundt (ref. Norges Blindeforbund). Bredden skal være 25 - 35 mm målt nederst og 20 - 30 mm målt øverst (ref. Norges Blindeforbund).
Ledelinje - kontrast	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet	Ulik grad av kontrast	Kan utbedres der det trengs.			Tilstede og oppfyller krav (se kommentar) Tilstede, men oppfyller ikke krav Ikke tilstede	SKAL ha luminanskontrast mot omgivelsene på minimum 0,4 (ref. Norges Blindeforbund)

EGENSKAP (Kilde: Statens kartverk)	AKTUELLE REGISTRERINGS- METODER (Forslag bør fremgå av tilbudet)	UNDERKATEGORIER (Kilde: Statens kartverk)	RELEVANS FOR UTVIKLING, FORVALTNING OG DRIFT	MANUELL RULLESTOL	ELEKTRISK RULLESTOL	SVAKSYNTE	KOMMENTAR
Varselsfelt (farefelt) - taktilitet	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet	Kunstige Naturlige Ikke funksjonelt varselsfelt må registreres	Kan etableres der det trengs.			Tilstede og oppfyller krav (se kommentar) Tilstede, men oppfyller ikke krav Ikke tilstede	Flattoppedde kuler SKAL være 5 (+/- 1) mm høyere enn gateoverfalten rundt. Bredden skal være 25 - 35 mm nederst og 10 - 20 mm øverst (ref. Norges Blindforbund). Varselsfelt ved gangfelt BØR ha en rektangulær form (ref. Norges Blindforbund)
Varselsfelt (farefelt) - kontrast	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet	Grad av kontrast	Kan utbedres der det trengs.			Tilstede og oppfyller krav (se kommentar) Tilstede, men oppfyller ikke krav Ikke tilstede	SKAL ha luminanskontrast mot omgivelsene på minimum 0,8 (ref. Norges Blindforbund)
Fortau	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet	Tilstede Ikke tilstede	Bredde på fortau må oppgis. Etablering av fortau kan inngå i større prosjekter.				
Sittemulighet	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet	Ja Nei	Kan etableres der det trengs.				
Avstand mellom sitteplasser	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet		Kan justere avstand mellom sitteplasser				
Høyde på sitteplass/møblement	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet		Kan plassere ut universelt utformede benker.	Tilgjengelig: 35-55 cm Delvis tilgjengelig < 35 cm eller > 55 cm	Tilgjengelig: 45 - 50 cm Delvis tilgjengelig: < 45 eller > 50 cm		
Universelt utformet tilkomst til søppelspann	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet	Ja Nei	Kan flytte bosspann nærmere gangvei. Kan gjøre mindre tiltak på terreng (tilføre eller fjerne grus for å utjevne underlag etc).				
Gatebelysning	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet	Ja Nei	Kan etableres der det trengs.				
Byromsmøbler som hindrer ferdsel	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet	Sperrebom Sykkelbom Skilt Bosspann Beplantning Lyktestolper Brannhydranter Bussholdeplasser	Kan flytte på byromsmøbler som hindrer ferdsel.				
HC-parkering	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet	Ja Nei					Det utarbeides tilgjengelighetsdata for HC-plasser langs kommunale vei i Bergen sentrum gjennom eget kartleggingsprosjekt.
Oppmerksomhetsfelt nederst, ved start trapp	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet	Ja Nei	Kan etableres eller utbedres der det trengs.			> 60 cm	Trapper er ikke tilgjengelig for alle, og egenskapene som kartlegges handler først og fremst om tilgjengelighet for synshemmede
Farefelt (varsler) øverst, ved start trapp	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet	Ja Nei	Kan etableres eller utbedres der det trengs.			> 60 cm	
Håndlist på begge sider av trapp, med avrundet avslutning	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet	Ja Nei	Kan etableres eller utbedres der det trengs.				
Sammenhengende rekkverk på begge sider av trapp	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet	Ja Nei	Kan etableres eller utbedres der det trengs.			> 0,8 meter høyde / to høyder på > 0,9 m og > 0,7 m.	
Sammenhengende rekkverk på en side av trapp	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet	Ja Nei	Kan etableres eller utbedres der det trengs.			> 0,8 meter høyde / to høyder på > 0,9 m og > 0,7 m.	
Kontrastfarge på trappene over hele trappens bredde	Forslag til metode (-r) bør fremgå av tilbudet	Ja Nei				< 40 cm dybde	